

LED-ljus har placerats i spår som frästs ut i överkant av kubernas båda sidoplattor. Dessutom finns en ljuspunkt under varje pärla.

Stålkub på vilken stenplattor sedan monterats.

Stenmontör Stefan Gullberg har gjort stenarbetena.

Frälsarkransen

Lagom till påsk invigdes steninstallationen av Martin Lönnebos *Frälsarkransen* i Linköpings domkyrka. Det var en teknisk utmaning att skapa kuberna som gör att stenpärlorna ser ut att sväva i golvet. TEXT & FOTO STEFAN SAHLÉN

För 20 år sedan skapade biskopen Martin Lönnebo *Frälsarkransen*, ett armband med pärlor som symboliserar olika sidor av den kristna tron. Kransen är ett verktyg för meditation.

Linköpings domkyrka, i stiftet där Lönnebo var biskop, firade nyligen jubileet genom att installera 18 försänkta kuber i kalksten i kyrkogolvet som ska symbolisera kransen. Före installationen diskuterades olika förslag i en projektgrupp. Valet föll på ett förslag från klockaren Pierre Hagberg, där stenkuberna har samma färg och karaktär som domkyrkans golv.

– Så långt visste vi hur det skulle se ut, men inte hur vi skulle göra det, säger Stefan Gullberg, stenmontör med stor erfarenhet av restaurering och underhåll av äldre byggnader.

HAN INGICK I projektgruppen och är väl hemmastadd i domkyrkan efter många års arbete med såväl ut- som invändig restaurering. Stefans uppdrag blev att utföra det praktiska arbetet.

– Efter tidigare ombyggnader i dom-

kyrkan hade jag bra dokumentation och kunskap om vad som finns under golvet.

Kuberna är placerade så att de bildar ”stationer” längs en 180 meter lång väg. Varje kubs exakta placering avgjordes av de tekniska förutsättningarna.

– En av många utmaningar blev själva konstruktionen. Hur skulle vi få kuberna i exakt höjd med golvet? Hur ska belysningen fungera? Hur placerar vi pärlorna så att de ser ut att sväva i kuben?

STEFAN OCH PROJEKTGRUPPEN insåg tidigt att det inte gick att gjuta in själva stenplattorna och fästa dem med fix.

– Vi kom fram till att konstruktionen måste vara demonterbar, säger Stefan.

Kuben konstruerades i rostfritt stål, en låda utan väggar. Varje rostfri stomme gjöts sedan fast med överkanten i nivå med golvet. Elanslutningarna och en extra låda för transformator med mera är svetsade till stommen och lättåtkomliga.

Plattorna av gråbrun Borghamns-kalksten från Borghamns Stenförädling passar exakt i den rostfria stommen. Allt

plockas ihop för hand och kan demonteras för justeringar.

– Risken för att fukt ska skada stenen på sikt elimineras av rostfria brickor i botten av den rostfria stommen. De gör att stenens undersida har en luftspalt på fyra millimeter. Med hjälp av urfrästa spår i bottenplattans kanter sitter också rostfria brickor som fungerar som styrningar för kubernas sidoväggar.

Överst avslutas konstruktionen med en 18 millimeter tjock skiva av laminerat glas i exakt nivå med golvytan. ■

Projekt: Frälsarkransen, Linköpings domkyrka.

Upphovsman, texter: Martin Lönnebo.

Utformningsidé: Pierre Hagberg.

Stenmontör: Gullbergs Sten & Fasadvård.

Stenhuggare: Mats-Ola Ericsson, Tim Ericsson och Roger Larsson.

Stenleverantör: Borghamns Stenförädling.